

Enligt sändlista

Inbjudan enligt anbudsförfarande att inkomma med undersökningsplan och kostnadsberäkning för arkeologisk undersökning enligt Kulturmiljölagen (1988:950) av fornlämningar L2008:5657 och L2008:5672 inom del av fastighet Borg 17:6 inom Norrköpings kommun, Östergötlands län

Inledning

Länsstyrelsen har för avsikt att fatta beslut om arkeologisk undersökning enligt 2 kap. Kulturmiljölagen (1988:950). Detta med anledning av att Norrköpings kommun planerar att exploatera delar av fastigheten Borg 17:6. Exploateringen berör två boplatssområden, L2008:5657 och L2008:5672 (bilaga 1 och 5).

Länsstyrelsen bedömer att kostnaden för den arkeologiska undersökningen kommer att överstiga 20 prisbasbelopp (pbb). Anbudsförfarande vid val av undersökare ska då tillämpas enligt Kulturrådets författningssamling (KRFS 2017:1).

Ni inbjuds att lämna anbud i form av en undersökningsplan med kostnadsberäkning (bilaga 3 och 4). Beslut om arkeologisk undersökning kommer att fattas med stöd av 2 kap 12, 13 och 14 §§ kulturmiljölagen (1988:950) och Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd om uppdragsarkeologi (KRFS 2017:1). Val av undersökare sker i enlighet med 19–20 §§ i Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd om uppdragsarkeologi (KRFS 2017:1) samt 7 § kulturmiljöförordningen (1988:1188).

Anbudet ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast 14 augusti 2024 klockan 12:00.

Undersökningens förutsättningar

Kontakter

Sökande: Norrköpings kommun

Ombud/kontakt: Daniella Aman

Tele: 0709104900

e-mail: daniella.aman@norrkoping.se

Länsstyrelsens handläggare: Petra Öjhage

Tele: 010- 223 53 52

e-mail: petra.e.ojhage@lansstyrelsen.se

Tidplan

Anbuden är bindande för anbudsgivaren till och med 2025-12-31.

Ni inbjuds att lämna anbudet i form av en undersökningsplan och kostnadsberäkning. Anbudet ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast 14 augusti 2024 klockan 12:00. (Länsstyrelsen tittar i första hand på att de är poststämplade denna dag, i andra hand den dag de är stämplade som inkomna hos Länsstyrelsen).

Anbudet ska skickas eller lämnas till Länsstyrelsen i Östergötlands län, Enheten för kulturmiljö, Östgötagatan 3, 581 86 Linköping.

Anbudet ska delas upp i två förslutna kuvert som läggs i ett ytterkuvert. Det ena kuvertet ska innehålla kostnadsberäkningen, det andra kuvertet ska innehålla undersökningsplan med de begärda uppgifterna.

OBS:

De två förslutna kuverten märks på följande sätt:

- Kuvert 1: **Kostnadsberäkning (Får ej öppnas av diariet) 431-15442-2022**
- Kuvert 2: **Undersökningsplan 431-15442-2022**

Ytterkuvertet märks på följande sätt:

- **Öppnas ej! Anbud! Borg 17:6 undersökning 431-15442-2022**

Anbudet ska lämnas i tre exemplar. Anbudet ska inte häftas. Utskriften ska vara enkelsidig. Efter att inlämningstiden gått ut kommer Länsstyrelsen att be anbudsgivarna skicka in anbudet digitalt, som PDF-A format. Anbudsgivarna kommer skriftligen meddelas om vem som erhållit uppdraget.

Tidpunkt då den arkeologiska undersökningen ska utföras enligt överenskommelse med Norrköpings kommun. Norrköpings kommun önskar att undersökningen ska genomföras så fort som möjligt.

Tidpunkt då fältarbetet ska vara avslutat ska beslutas enligt överenskommelse med Norrköpings kommun.

Planerat datum för Länsstyrelsens beslut: Så snart undersökningsplanen och kostnadsberäkningen har godkänts av Länsstyrelsen och kostnadsansvaret har bekräftats av företagaren.

Preliminär redovisning Länsstyrelsen tillhanda senast: 1 månad efter avslutat fältarbete

Manus för basrapport Länsstyrelsen tillhanda senast: 24 månader efter avslutat fältarbete

Länsstyrelsen ska ha granskat manus senast: 6 månader efter manuset har inkommit till Länsstyrelsen

Basrapport ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast: 6 månader efter Länsstyrelsens godkännande

Manus för populärvetenskaplig sammanfattning till Länsstyrelsen senast: 12 månader efter avslutat fältarbete

Manus för vetenskaplig fördjupning till Länsstyrelsen senast: 24 månader efter avslutat fältarbete

Undersökningsredovisning till Länsstyrelsen senast: 30 månader efter avslutat fältarbete

Ekonomisk uppföljning ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast: 6 månader efter inlämnad basrapport

Frågor med anledning av anbudsförfrågan ska senast den 19 juni 2024 skickas via e-post till petra.e.ojhage@lansstyrelsen.se eller arkeologi.ostergotland@lansstyrelsen.se

E-post ska rubriceras med ärendets diarienummer (431-15442-2022).
Frågor och svar kommer skickas ut samt offentliggöras på
Länsstyrelsens hemsida den 25 juni 2024.

OBS! Alla frågor som inkommer rörande anbudet innan utsatt datum
kommer att skickas ut samt publiceras offentligt. Frågor som
inkommer efter utsatt datum kommer ej besvaras

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet är sammanlagt ca 17 500 m² och är fördelat
på två områden inom åkermark ca 30 till 32 meter över havet.
Undersökningsområdena är belägna i Borgs socken sydväst om
Norrköping och inom ett område med väldigt många fornlämningar.
Framför allt karaktäriseras områdets lämningar av gravar och
boplatser från yngre bronsåldern och äldre järnåldern.

Fornlämningssmiljö och tidigare undersökningar

Område 1 består av ett boplatsoområde (L2008:5672) och är ca
9 500m². I samband med utredningen påträffades två stenskodda
stolphål, tre härdar, två kulturlager, en grop och en
skärvstenspackning. I samband med förundersökningen påträffades
54 anläggningar och lager. Anläggningarna utgjordes av 14 stolphål,
16 möjliga stolphål, ett stөрhål, 17 härdar, fyra kulturlager, ett
skärvstensflak och en stenkonstruktion. Det var sparsamt med
fyndmaterial inom boplatsoområdet men det framkom fynd i form av
keramik- och vävtyngdsfragment, löpare, bränt ben och bränd lera.

I samband med förundersökningen togs det sex C14 dateringar inom
boplatsoområdet, dessa togs från fyra härdar samt två stolphål.
Resultatet av dateringarna från proverna visade på dateringar från
tidig förromersk järnålder till skiftet folkvandringstid/vendeltid.

Område 2 berör ett boplatsoområde (L2008:5657) och är ca 8000 m². I
samband med utredningen påträffades tre stolphål, både stenskodda
och oskodda, ett skärvstenslager och en kolfläck. I samband med
förundersökningen påträffades 62 anläggningar och lager.
Anläggningarna utgjordes av 25 stolphål, elva möjliga stolphål, ett
stөрhål, ett möjligt stөрhål, 13 härdar, tre gropar, en ugn, två
kulturlager och fem skärvstensflak. Flertalet av stolphålen och de
möjliga stolphålen som framkom i samband med förundersökningen
ligger i en anläggningstät del, relativt centralt i
undersökningsområdet. Fyndmaterialet utgjordes av

keramikfragment, löpare, knacksten, obränt och bränt ben, järnfragment, bränd lera samt lerklining.

Åtta prover valdes ut för analys inom område 2 i samband med förundersökningen. Dessa kom från fem härdar (om sex prover), ett stolphål och en grop. Resultatet av dateringarna från förundersökningen visar att dessa sträcker sig från förromersk järnålder till skiftet romersk järnålder/folkvandringstid

Referenser:

Karlenby och Ramström. 2011. Klinga industriområde. Arkeologgruppen AB rapport 2011:04.

Forsgren, A. 2022. Äldre järnålder i Klinga. Boplatser i åkermark vid Klinga bergtäkt. Norrköpings stad (Borg socken), Norrköpings kommun, Östergötlands län, Östergötland. Stiftelsen Kulturmiljövård rapport 2022:79.

Syfte

Syftet med den arkeologiska undersökningen är att dokumentera fornlämningen, ta tillvara fornfynd, rapportera och förmedla resultaten för att skapa kunskap med relevans för myndigheter, forskning och allmänhet.

Fornlämningen bedöms kunna tillföra sådan kunskap att den ska undersökas innan den tas bort. Länsstyrelsen avser att lämna tillstånd till borttagande av fornlämningen med villkor att den först undersöks och dokumenteras. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att fornlämningen inte behöver bevaras, då den medför ett hinder som inte står i rimligt förhållande till dess betydelse.

Dokumentationsmaterialet och fynden ska bevaras för framtiden samt tolkas vetenskapligt och infogas i ett kulturhistoriskt sammanhang. Dokumentationen ska vara av vetenskaplig god kvalitet och tillräcklig för att ge kunskap om den borttagna lämningen.

Målgrupper

Resultatet är av intresse för forskarsamhället, kommunen, skolor, hembygdsföreningar, media och allmänheten. Resultatet bör löpande förmedlas till Norrköpings kommun som har tagit initiativ till undersökningen.

Vetenskaplig inriktning

En vetenskaplig fördjupning ska ingå som en del av rapporteringen för undersökningen. Fördjupningen ska utveckla tolkningarna av materialet som framkommit vid undersökningen. Länsstyrelsen anser att den vetenskapliga fördjupningen ska ha samma tema som presenteras under vetenskaplig inriktning. Den vetenskapliga fördjupningen ska publiceras fristående från basrapporten, gärna i form av en artikel eller liknande. Länsstyrelsen ser det som meriterande om artikeln kan publiceras i en vetenskaplig tidskrift.

En bedömning av kunskapsbehovet och av fornlämningens kunskapspotential ska ligga till grund för val av inriktning och ambitionsnivå.

Inom ramen för anbudet ska ett övergripande vetenskapligt tema presenteras. Temat ska kunna leda till välformulerade och konkreta frågeställningar som kan bidra till ny kunskap och en bredare arkeologisk diskussion.

Länsstyrelsen ser det som meriterande om det vetenskapliga temat kan förankras i det lokala/regionala materialet och den befintliga kunskapen kring områdets historiska utveckling

Undersökaren ska inom ramen för det vetenskapliga temat ange välmotiverade frågeställningar med utgångspunkt från tidigare resultat på platsen, dels från förundersökningen och utredningarna som utförts inom aktuellt område, dels från tidigare undersökningar i närområdet.

Undersökaren ska ange vetenskapligt motiverade frågeställningar med fokus på:

- kronologiska bosättningsfaser
- gårdarnas (boplatsernas) utveckling (befolkningsmängd, social status, hantverk m.m.)
- näringsfång, resurser och ekonomi

Ambitionsnivå

Den arkeologiska undersökningen ska genomföras med rimlig till hög ambitionsnivå vilket innebär att undersökningen ska resultera i såväl ny som meningsfull kunskap som kan ha relevans för fortsatta boplatundersökningar i såväl Östergötland som i övriga landet.

Dock så kan ambitionsnivå för område 2 var något lägre då det i samband med tidigare undersökningar har framkommit att platsen delvis har varit skadad av plöjning och spåren av bosättning därav kan vara färre än inom område 1.

En bedömning av kunskapsbehovet och av fornlämningens kunskapspotential ska ligga till grund för valet av ambitionsnivå, det vill säga åtgärdernas omfattning, karaktär och prioriteringar.

Genomförande

Fornlämningarna ska banas av i sin helhet. Anläggningar, lager och konstruktioner ska hel- eller delundersökas samt dokumenteras. Ett representativt urval av lager och anläggningar bör sällas och/eller vattensällas. Inom ramen för anbudet ska vald grävmetodik redovisas utförligt.

Praktiska förutsättningar

Det kommer i samband med undersökningen pågå byggnation av vägar m.m. i området och undersökningen kommer därmed ställa krav på dialog och gemensam planering med Norrköpings kommun och ansvarig byggfirma.

Fynd

Undersökaren har i årets "Intresseanmälan" redovisat rutiner för hantering, förvaring och konservering av fornfynd (11 § punkt 7 KRFS 2018:6).

Fynd ska hanteras och förvaras så att de skyddas från förlust och stöld samt mekanisk och kemisk nedbrytning. För fyndmaterialet gäller Riksantikvarieämbetets anvisningar i "Fysiskt omhändertagande av arkeologiskt fyndmaterial" och "Vägledning för tillämpning av kulturmiljölagen" Uppdragsarkeologi".

Fynden ska samlas in med utgångspunkt i undersökningens syfte och ambitionsnivå. Fynden ska efter eventuell selektion och konservering lämnas till det museum som Riksantikvarieämbetet anvisar. Fynden ska vid överlämnandet vara konserverade, beskrivna, ordnade och digitalt registrerade.

Det ska tydligt framgå i rapporten vilka prioriteringar som gjorts vad gäller fynd som gallrats/kasserats och i vilket skede detta sker. Av fyndlistan ska det framgå vilka fynd som har gallrats

Analys

Analys ska kopplas till undersökningens frågeställningar. För att uppnå undersökningens syfte och ambitionsnivå finns utrymme för undersökaren att föreslå ett flertal analysmetoder.

Provtagningsstrategin ska redogöras utförligt.

Länsstyrelsen poängterar särskilt vikten av följande analyser:

- Vedartsanalys
- 14C-datering
- Makrosfossilanalys
- Osteologisk analys

Förmedling

Resultaten från undersökningarna kan bidra med ny kunskap som är av intresse för flera målgrupper, exempelvis de boende i närområdet, forskarsamhället, skolor, hembygdsföreningar, media och allmänheten.

Förmedling bör planeras löpande under arbetet genom flera kanaler för att nå en så bred publik som möjligt, med betoning på lokal befolkningen. Undersökningsplanen ska utförligt redogöra för hur resultat ska kommuniceras och nya målgrupper nås. Jämför gärna exempel där ni utfört liknande förmedlingsinsatser i samband med tidigare undersökningar. Då det i samband med undersökningen kommer att ske annan byggnation i området kan möjligheten till visningar i fält vara begränsat.

Inom ramen för undersökningen ska det planeras för en populärvetenskaplig sammanfattning riktad mot allmänheten. Den populärvetenskapliga sammanfattningen ska vara fristående från basrapporten.

Rapportering

För rapporteringen gäller anvisningarna i Riksantikvarieämbetets Vägledning för tillämpning av Kulturmiljölagen. Uppdragsarkeologi.

Undersökningens resultat ska redovisas i en basrapport. Rapportens omfattning ska anpassas till undersökningens resultat. Basrapporten ska omfatta:

- skalenliga planer och beskrivningar
- redovisning av metoder och genomförande
- grundläggande arkeologiska tolkningar
- en värdering av måluppfyllelsen i relation till undersökningsplanen.

Undersökaren ska registrera fornminnesinformation som uppdraget genererar enligt följande:

- Lämningsinformation ska registreras i enlighet gällande praxis. Länsstyrelsen kommer att godkänna lämningsinformationen senast innan ärendet avslutas. I samband med Länsstyrelsens godkännande blir lämningsinformationen publik.
- Den slutgiltiga basrapporten, populärvetenskaplig sammanfattning, vetenskaplig fördjupning, analysrapporter och andra bilagor laddas upp i högupplöst format (PDF A) via Länsstyrelsens e-tjänst för komplettering eller yttrande enligt tidsplan.
- I samband med att basrapport, populärvetenskaplig sammanfattning, vetenskaplig fördjupning, analysrapporter och andra bilagor levereras till Länsstyrelsen ska motsvarande laddas upp i högupplöst format (PDF A) i Riksantikvarieämbetets digitala system. Rapporten läggs då in i Forndok. Länsstyrelsen ska meddelas när rapporten lagts in.
- Ett fysiskt exemplar av den slutgiltiga rapporten ska skickas dels till Östergötlands museum i egenskap av länets arkivinstitution, dels till enheten för kulturmiljö vid Länsstyrelsen Östergötland.
- En digital rapport ska skickas till företagaren.
- Undersökta ytor (shp* eller GeoJSON) ska laddas upp i Fornreg i samband med att rapporten levereras digitalt till Riksantikvarieämbetet.
- Fyndlista ska levereras enligt Riksantikvarieämbetets instruktion.

- Övrigt digitalt dokumentationsmaterial laddas upp i Riksantikvarieämbetets digitala system i den mån de tekniska förutsättningarna finns.
- När ärendet avslutas hos Länsstyrelsen kan inte längre undersökaren komplettera lämningsinformationen.

Som villkor för tilldelning av undersökningen gäller att dokumentationsmaterialet och all rapportering får publiceras och spridas av staten med en så kallad CC BY-licens (Creative Commons Attribution 4.0 International Public License som är översatt till svenska Creative Commons Erkännande 4.0 Internationella Publika Licens). Lantmäteriets kartor omfattas inte av licensen. Undersökaren ansvarar för att avtal finns för eventuellt upphovsrättsligt skyddade bilder och texter så att publicering med CC BY licens är möjlig.

För rapporteringen gäller anvisningarna i Riksantikvarieämbetets *Vägledning för tillämpning av Kulturmiljölagen. Uppdragsarkeologi*.

Vetenskaplig fördjupning

En vetenskaplig fördjupning ska ingå som en del av rapporteringen för undersökningen. Fördjupningen ska utveckla tolkningarna av materialet som framkommit vid undersökningen. Länsstyrelsen anser att den vetenskapliga fördjupningen ska ha samma tema som presenteras under vetenskaplig inriktning. Den vetenskapliga fördjupningen ska publiceras fristående från basrapporten, gärna i form av en artikel eller liknande. Länsstyrelsen ser det som meriterande om artikeln kan publiceras i en vetenskaplig tidskrift.

Personal

Det är en förutsättning att ni har redovisat personalens kompetens i årets "Intresseanmälan". För ny personal ska "Intresseanmälan" kompletteras. Projektledningen ska aktivt delta i planerings-, fält-, och rapportarbetet. Byte av ansvarig personal ska godkännas av Länsstyrelsen.

Uppföljning

- När Länsstyrelsens beslut vunnit laga kraft skapas ett ärende i undersökningsregistret.

- Undersökaren skickar ett igångsättningsmeddelande för fältarbetet med e-post till Länsstyrelsen. Undersökaren kan påbörja uppdraget i Fornreg.
- När fältarbetet avslutats skickar undersökaren ett meddelande med e-post till Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska omgående underrättas om större avvikelser och förändringar i förhållande till förfrågningsunderlag, undersökningsplan eller beslut (s k avvikelseanmälan).

Omfördelningar inom budget ska godkännas av Länsstyrelsen.

Ekonomisk redovisning för den arkeologiska undersökningen ska redovisas till Länsstyrelsen enligt tidsplan. Uppställningen av den ekonomiska redovisningen ska följa den ordning som är i kostnadsberäkningen. Företagaren ska endast faktureras för de kostnader som har upparbetats för den arkeologiska undersökningen inklusive rapportering.

Organisation och kvalitetssäkring

Undersökaren har redovisat sin organisation i årets "Intresseanmälan" (11 § punkt 1-2 KRFS 2018:6). Kompletteringar kan göras anpassade till den aktuella undersökningen.

Undersökaren har i årets "Intresseanmälan" redovisat internt kvalitetssäkringssystem och egenkontroll (ansvarsförhållanden inom organisationen, administrativa rutiner och ekonomisk redovisning) (11 § punkt 4 KRFS 2018:6).

Undersökaren har i årets "Intresseanmälan" redovisat rutiner för upprättande, lagring och kvalitetssäkring av dokumentationsmaterial (11 § punkt 6 KRFS 2018:6).

Anbudsprövning och utvärdering

Anbudsprövning och utvärdering utförs av Länsstyrelsen och kommer att ske i tre steg. Vid behov av särskild kompetens kan även andra personer komma att kontaktas

Observera att alla obligatoriska ska krav från förfrågningsunderlaget måste vara uppfyllda för att anbudet ska kunna behandlas vid den fortsatta utvärderingen.

Anbudet **ska** följa mallen i kravspecifikationen för att underlätta genomläsningen och jämförelse mellan anbuderna.

Anbudsprövning och utvärdering kommer att ske enligt följande:

STEG 1

Prövning av att anbudet har kommit in i rätt tid. Prövning av att anbudet innehåller alla efterfrågade uppgifter (obligatoriska ska krav).

STEG 2

Bedömning av kriterierna nedan:

Undersökande aktör och personal

- Dokumenterad utbildning relevant för den aktuella undersökningen
- Dokumenterad erfarenhet som är relevant för den aktuella undersökningen
- Dokumenterad erfarenhet av liknande uppdrag

Observera att vid utvärdering av såväl personalens som företagets kompetens kommer bedömningen endast att göras utifrån de uppgifter som i undersökningsplanerna är dokumenterade genom tydlig hänvisning till specificerade kurser, tjänster, arkeologiska uppdrag etc. (hänvisning kan ske till intresseanmälan).

Vetenskaplighet

- De frågeställningar och vetenskapliga teman som undersökaren knyter till undersökningen och hur dessa möter undersökningens syfte samt fornlämningarnas vetenskapliga potential
- Undersökarens planerade analysarbeten och hur dessa korrelerar med angivna frågeställningar och fornlämningarnas vetenskapliga potential

Genomförande

- Val av metoder dels mot bakgrund av de mål som undersökaren ställt upp, dels hur de svarar mot Länsstyrelsen förfrågningsunderlag och kravspecifikation
- Planerade strategier för avbaning och fältarbete
- Planerade strategier för fyndhantering

- Undersökarens projektorganisation samt tidplan för den arkeologiska förundersökningen

Förmedling

- Undersökarens planerade arbete med framtagandet av förslag på publika aktiviteter och målgrupper inför kommande arkeologisk undersökning

Rapportering

- Undersökarens planerade rapportarbete och hur detta överensstämmer med kravspecifikationen
- Undersökarens planerade arbete med vetenskaplig fördjupning samt populärvetenskaplig publikation

STEG 3

Innan anbudens kostnadsberäkningar öppnas kommer en utvärdering göras på undersökningsplanen samt de ställda skakraven.

Om ett anbud har så allvarliga brister att undersökningen inte förväntas resultera i tillräckligt god vetenskaplig kvalitet kommer det att uteslutas och inte gå vidare i utvärderingsprocessen till prisjämförelsen.

Länsstyrelsen kommer att anta det anbud som bedöms vara ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn tagen till utvärderingskriterierna ovan.

Länsstyrelsen förbehåller sig rätten att avbryta urvalsförfarandet och förkasta samtliga anbud.

Övrigt

Miljöhänsyn

Ni ska i samband med transporter till och från utredningsområdet samt vid grävningensarbetena beakta att belastningen på miljön ska bli så liten som möjligt.

Vid särskild förfrågan från Länsstyrelsen ska ni kunna redovisa hur ni beaktar ovanstående.

Jämställdhet

Ni ska till undersökningsplanen bifoga en jämställdhetsplan avseende er verksamhet.

Bilagor

1. Karta
2. Ansökan
3. Mall och kravspecifikation för undersökningsplan
4. Mall och kravspecifikation för kostnadsberäkning
5. Shape-fil över undersökningsområdet

Sändlista

Arkeologerna, Statens historiska museer

Arkeologgruppen i Örebro AB

Arkeologcentrum i Skandinavien AB

Arkeologikonsult Sverige AB

Eldrun Kulturmiljö AB

Jönköpings Läns Museum KNATON AB

Picea kulturarv ek för

Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ Societas Archaeologica
Upsaliensis

Societas Archaeologica Upsaliensis

Stiftelsen Bohusläns Museum

Stiftelsen Kulturmiljövård

Stigfinnaren Arkeologi och kulturhistoria AB

Sweco Sverige AB

UPPDRAG ARKEOLOGI I SVERIGE AB

Östergötlands Museum